

**การถอดบทเรียนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม
สำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567**

คณะทำงานขับเคลื่อนคุณธรรมฯ ของสำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ได้จัดทำข้อมูลผลการประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงตามคุณธรรมเป้าหมาย 5 ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมฯ โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ในการถอดบทเรียน เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมต่อไป

ข้อมูลแสดงรายงานผลการประเมินพฤติกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 รอบที่ 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงตามคุณธรรมเป้าหมาย 5 ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	1	16.67
หญิง	5	83.33
ผู้ประเมิน		
ข้าราชการ	5	83.33
ลูกจ้างประจำ	0	0.00
พนักงานราชการ	1	16.67
พนักงานกระทรวงสาธารณสุข	0	0.00
ลูกจ้างชั่วคราว	0	0.00
จ้างเหมาบริการ	0	0.00
อายุ		
น้อยกว่า 25 ปี	0	0.00
25 - 40 ปี	2	33.33
41 - 55 ปี	0	0.00
56 ปี ขึ้นไป	4	66.67
อายุงานที่ปฏิบัติ ณ กรมอนามัย		
น้อยกว่า 1 ปี	0	0.00
1 - 5 ปี	1	16.67
6 - 10 ปี	0	0.00
11 - 15 ปี	1	16.67
16 - 20 ปี	1	16.67
20 ปีขึ้นไป	3	50.00
การศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0.00
ปริญญาตรี	1	16.67
ปริญญาโท	4	66.67
ปริญญาเอก	1	16.67

จากตาราง 1 พบว่า มีผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 6 คน แยกเป็นเพศชาย 1 คน เพศหญิง 5 คน จากบุคลากรของหน่วยงานทั้งหมด 18 คน คิดเป็นร้อยละ 33 ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง ข้าราชการ 5 คน พนักงานราชการ 1 คน มีอายุระหว่าง 25-40 ปี จำนวน 2 คน และอายุ 56 ปี ขึ้นไปจำนวน 4 คน ปฏิบัติหน้าที่ในกรมอนามัยตั้งแต่ 1-5 ปี จำนวน 1 คน, 11-15 ปี จำนวน 1 คน, 16-20 ปี จำนวน 1 คน และปฏิบัติงานตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 1 คน, ปริญญาโท จำนวน 4 คน และปริญญาเอก จำนวน 1 คน

ตาราง 2 แสดงระดับพฤติกรรมคุณธรรมพอเพียง จำแนกเป็นรายชื่อ

คุณธรรมพอเพียง	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม
1. ฉันทใช้จ่ายตามความจำเป็น โดยไม่ต้องยืมเงินผู้อื่น	2.83	0.37	ประจำ
2. ฉันทัดสินใจเรื่องต่าง ๆ โดยใช้อารมณ์ความรู้สึกมากกว่าเหตุผล*	2.20	0.50	ไม่เคย
3. ฉันทยอมเป็นหนี้เพื่อซื้อสิ่งของราคาแพง หากสิ่งนั้นทำให้ฉันมีภาพลักษณ์ที่ดีขึ้น*	2.83	0.37	ไม่เคย
รวม	2.62	0.41	

*เป็นข้อความเชิงลบที่มีการแปรผลเพื่อสะท้อนระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมพอเพียงในภาพรวม

จากตาราง 2 พบว่า บุคลากรของสำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ตอบแบบประเมิน มีพฤติกรรมการใช้เงินในชีวิตประจำวัน พิจารณาการใช้จ่ายตามความจำเป็นทุกครั้ง โดยใช้เหตุผลมากกว่า ความความรู้สึกในการเลือกซื้อสิ่งของราคาแพงหรือทำให้ภาพลักษณ์ที่ดีขึ้น ให้เหมาะสมกับจำนวนเงินที่สามารถใช้ได้โดยไม่ต้องยืมเงินผู้อื่น

ตาราง 3 แสดงระดับพฤติกรรมคุณธรรมวินัย จำแนกเป็นรายชื่อ

คุณธรรมวินัย	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม
1. ฉันทปฏิบัติตามโดยยึดถือกฎกติกาที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็ตาม	2.33	0.47	ส่วนใหญ่
2. ฉันทไม่ทำสิ่งที่ขัดแย้งกับข้อตกลงของสังคม ไม่ว่าจะไม่มีใครรับรู้หรือไม่ก็ตาม	2.67	0.47	ประจำ
3. เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่แยะ ฉันทสามารถควบคุมอารมณ์และการกระทำได้ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อผู้อื่น	2.83	0.37	ประจำ
รวม	2.61	0.43	ประจำ

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่ยึดถือกฎกติกาที่ได้กำหนดร่วมกันของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด ไม่ทำสิ่งขัดแย้งกับข้อตกลงของสังคม และสามารถควบคุมอารมณ์และการกระทำได้ในสถานการณ์ที่แยะเป็นประจำ

ตาราง 4 แสดงระดับพฤติกรรมคุณธรรมสุจริต จำแนกเป็นรายข้อ

คุณธรรมสุจริต	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม
1. ฉันทยอมเสียผลประโยชน์ตนเอง ดีกว่าต้องเอาเปรียบผู้อื่น	2.83	0.37	ประจำ
2. ฉันทปฏิบัติกับทุกคนเท่าเทียมกัน ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง	2.67	0.47	ประจำ
3. เมื่อจำเป็นต้องจ่ายเงินสำรองไปก่อน ฉันทักเบิกเกินความเป็นจริง เพราะฉันทมีค่าใช้จ่ายส่วนเกินอื่น ๆ อีก*	2.83	0.37	ไม่เคย
รวม	2.77	0.40	

*เป็นข้อความเชิงลบที่มีการแปรผลเพื่อสะท้อนระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมสุจริตในภาพรวม

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีพฤติกรรมไม่เอาเปรียบผู้อื่นแม้ตนเองจะเสียประโยชน์ ให้บริการแก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง และไม่เบิกจ่ายเงินสำรองเกินความเป็นจริงแม้จะมีค่าใช้จ่ายส่วนเกินอื่นๆ อีกหลายประการ

ตาราง 5 แสดงระดับพฤติกรรมคุณธรรมจิตอาสา จำแนกเป็นรายข้อ

คุณธรรมจิตอาสา	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม
1. ฉันทไม่ช่วยเหลือผู้อื่น เพราะทำให้เสียเวลาในการทำงาน*	2.50	0.50	ไม่เคย
2. ฉันทอาสาเข้าร่วมกิจกรรม เมื่อมีการประชาสัมพันธ์ขออาสาสมัครเป็นตัวแทนของหน่วยงาน	2.50	0.50	ประจำ
3. ฉันทให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นที่มาขอความช่วยเหลือเท่าที่ฉันทสามารถช่วยเหลือได้	2.83	0.37	ประจำ
รวม	2.61	0.45	

*เป็นข้อความเชิงลบที่มีการแปรผลเพื่อสะท้อนระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจิตอาสาในภาพรวม

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ทำแบบประเมินมีจิตอาสาให้คำแนะนำ แก่ผู้มาขอความช่วยเหลือเท่าที่ทำได้ และเข้าร่วมกิจกรรมเมื่อขออาสาสมัครเป็นตัวแทนของหน่วยงานเป็นประจำ โดยไม่คิดว่าทำให้เสียเวลาการทำงาน

ตาราง 6 แสดงระดับพฤติกรรมคุณธรรมกตัญญู จำแนกเป็นรายข้อ

คุณธรรมกตัญญู	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม
1. เมื่อมีโอกาสได้ทำความดี แม้ไม่มีใครเห็น แต่ฉันทจะทำเพื่อให้ตนเองรู้สึกภูมิใจ	2.67	0.47	ประจำ
2. เมื่อฉันทได้รับความช่วยเหลือ ฉันทจะแสดงความขอบคุณ	3.00	0.00	ประจำ
3. ฉันทประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อส่งต่อความดีให้ผู้อื่นต่อไป	2.50	0.50	ประจำ
รวม	2.73	0.32	ประจำ

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความกตัญญู แสดงความขอบคุณเมื่อได้รับความช่วยเหลือ และจะทำความดีเมื่อมีโอกาส แม้จะไม่มีใครเห็นให้ตนเองมีความรู้สึภกภูมิใจที่ได้ประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งต่อความดีให้ผู้อื่นต่อไป

ตาราง 7 แสดงระดับพฤติกรรมคุณธรรม จำแนกเป็นรายด้าน

คุณธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม
1. พอเพียง	2.72	0.42	ประจำ
2. วินัย	2.61	0.44	ประจำ
3. สุจริต	2.78	0.41	ประจำ
4. จิตอาสา	2.61	0.46	ประจำ
5. กตัญญู	2.72	0.32	ประจำ
รวม	2.68	0.41	ประจำ

*เป็นข้อความเชิงลบที่มีการแปรผลเพื่อสะท้อนระดับพฤติกรรมคุณธรรมในภาพรวม

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีระดับพฤติกรรมคุณธรรม จำแนกจากมากไปหาน้อย รายด้านคือ คุณธรรมด้านความสุจริต พอเพียง กตัญญู จิตอาสา และการมีวินัยในตัวเอง ตามลำดับ

ข้อมูลแสดงรายงานการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมฯ

คณะทำงานขับเคลื่อนคุณธรรมฯ ของสำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมฯ โดยกำหนดเป้าหมายและกิจกรรมภายใต้ ความดีที่อยากทำ และ ปัญหาที่อยากแก้ คุณธรรม 5 ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรของหน่วยงาน มีคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมเชิงคุณธรรม โดยมีการขับเคลื่อนทั้งหมด 9 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า กิจกรรมจิตอาสา ทำความดีเพื่อส่วนรวม กิจกรรมสวดมนต์ กิจกรรมยกย่องเชิดชู บุคคลต้นแบบ กิจกรรมแสดงความยินดี คนดีศรีอนามัย สกท. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานชมรมจริยธรรม กิจกรรม สกท. สร้างสุข ความผูกพันในองค์กร กิจกรรม 5ส (สถานที่น่าอยู่ คนทำงานมีสุข) และช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งผลสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน รอบ 6 เดือน ผลสำเร็จร้อยละ 75

สรุปผลการถอดบทเรียน

จากการขับเคลื่อนแผนคุณธรรมฯ ของสำนักคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ บุคลากรของหน่วยงานให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่น จิตอาสาการทำความดีเพื่อส่วนรวมของทั้งหน่วยงานและการทำความดีส่วนบุคคล การมีส่วนร่วมในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ทำงานร่วมกัน การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเป็นประจำ ส่งผลให้บุคลากรมีพฤติกรรมการวินัย พอเพียง และจิตอาสา ทั้งนี้หน่วยงานมีการกำหนดแผนให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม เพื่อกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่ดีอย่างต่อเนื่อง และบรรลุตามวัตถุประสงค์

ปัญหาและอุปสรรค

1. ผู้รับผิดชอบขาดความเข้าใจ เนื่องจากกองการเจ้าหน้าที่มีการใช้แบบฟอร์มแผนใหม่ ทำให้เกิดความสับสนส่งผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนในวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน ทำให้การดำเนินงานล่าช้า
2. ผู้รับผิดชอบได้รับมอบหมายงานหลายหน้าที่ และช่วงเวลาของการดำเนินงานอยู่ในช่วงเดียวกันกับการขับเคลื่อนงานคุณธรรมฯ ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการดำเนินการลดลง